

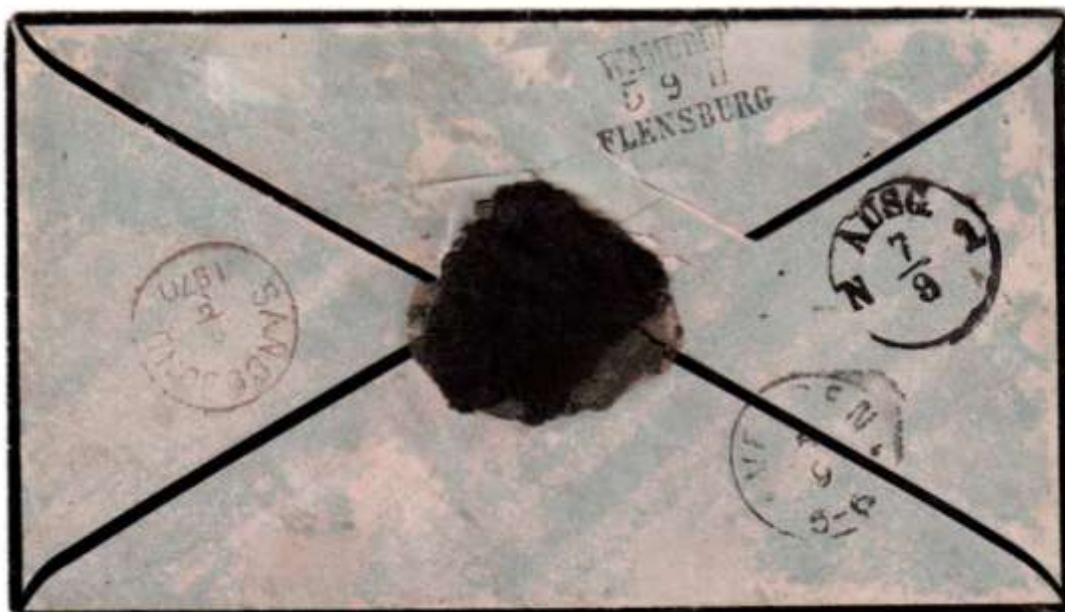
ET SORGENS BREV KAN OGSÅ GI GLEDER

Av Knut Buskum

For en tid siden kom jeg over et brev til Tyskland. Bortsett fra at det var et sørgebrev til Tyskland. Da jeg senere begynte å se på brevet, ble det straks interessant – spesielt framsendingsvegen, men for å starte med begynnelsen:

Brevet er innlevert i Christiania 2-9 1870 og adressert til Verden, ikke langt fra Bremen i Tyskland. Brevet ble derfra omadressert til Hannover. På baksiden er brevet stemplet SANDØSUND 3-9 1870 (Type 4 iflg. Geir Kaasas artikkel i vår jubileumsbok "Fra Svinesund til Happaranda"). I tillegg var brevet bak stemplet med det danske 3-linjes jernbanepostekspedisjonsstemplet Wamdrup 5 9 II Flensburg.

Nå var det at jeg begynte å undres. Dette brevet var stemplet med Sandøsund-stemplet som ble benyttet av Kronprinsesse Louise i Tysklandsruten, noe som var meget naturlig. Men brevet var da vittetlig i tillegg stemplet med et dansk stempel som fortalte at brevet var gått med tog mellom Flensburg og Wamdrup i Danmark. Nå viste det seg at det fantes en naturlig forklaring:

Den Fransk-Tyske krigen i 1870 kom etter hvert nærmere og nærmere Kiel-området hvor de norske postskipene til Tyskland ankom. Høsten 1870 ble det slik at det norske postvesenet ikke lenger turte å sende skipene sine helt fram. I juli 1870 ble det besluttet at Skipene bare skulle gå til Flensburg. Senere, i august måned ble rutas endepunkt flyttet til Nyborg, for så i begynnelsen av september å flytte endestasjonen til Fredericia og Århus. De to siste seilasene som fant sted i oktober 1870 skjedde til Århus. Etter dette opphørte ruta. For uten den tysk-franske krigen, hadde det nå blitt gode jernbaneforbindelser mellom Christiania og Sverige og derigjennom videre nedover til Europa, slik at grunnlaget for denne dampskipsforbindelsen var falt bort.

Dette brevet er et eksempel på at det kan komme fram mye interessant ved at en studerer brevet. I dette tilfellet er det snakk om et brev som er et av de seneste skipsbrevene i denne ruta.

Kilde Ole Maintz og Kurt Hansens "Skibspost til og fra Danmark i midten af 1800-tallet".

Knut J. Buskum